Library of
UNITARIAN

Bun de imprimat.

XLVIII. évf. Cluj, 1938. április. 4. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapitotta: DR. BOROS GYÖRGY.

Husvéti ének.

Szólt az Úr és egy szavára
Felpattant a szent sir zára.
Husvéti kedv űzött széjjel
Nagypénteki bánatot...
Lehullt tövis-koszorúja
S a Golgota vértanúja
Harmadnap feltámadott.

S hova tüntek, hova lettek,
Kik felette törvényt tettek,
A gyűlölet, a sötétség
Elvakult zsoldosai?
Őket is mély sirba zárták,
De nincs erő, sirjuk zárát
Mely fel tudná oldani!

Oh, husvéti drága ünnep
A mi csüggedt bús szivünknek
Mily biztató nagy tanitást
Zeng a te szent hajnalod,
Lelkünk félelmes borúját,
Fejünk tövis koszorúját
Te fénnyel beragyogod!

Zsolozsma, mely felénk csendül
A napsugár, mely a mennyből
Ránk árad és áldott nyomán
Megéled a néma rög,
Tarlott fák zsendülő lombja
Mind azt zengi, fényli, zsongja:
A gyász, ború nem örök!

Fényes napunk elborulhat,
Kétség köde reánk hullhat,
Bú s bánat letarolhatja
Reménységünk virágait,
Sorsunk lehet zord, mostoha,
De nincs veszve semmi soha,
Mig szivünkben él a hit.

Irigységnek, gyűlöletnek
Fegyveri megsebezhetnek,
Elárulhat a barátunk,
Elitélhet ellenünk,
Ha velünk a jog s igazság:
Felváltja Golgotánk napját
Fényes husvét-reggelünk.

Lampérth Géza.

Jézus jelleme.

A történelem nem ismer az életbe belegyökerezettebb és valóságosabb jellemet, mint amilyen a Jézusé. Az evangéliumokban ez a jellem Jézus magatartásában, szavaiban és tetteiben, tehát mondhatnók a legmüvészibb formában van feldolgozva, jóllehet szorosan vett jellemrajzot ott nem találunk. Általában megállapithatjuk, hogy Jézus jellemében olyan tulajdonságokat látunk egyesülve, amiket csak külön-külön találunk más jellemekben s amikről azt hisszük, hogy egy és ugyanazon jellemben nem is létezhetnek együtt. Ez az állitás talál vérmérsékletére. Ez vezetett annak megállapitásához, hogy Jézusban egy nőnek a szive és egy férfiunak az agya volt. Lelkének rendes állapota a nyugalom, de ezt időközönként látomások profétai tapasztalatai szakitották meg. Ma egy bölcs nyugalmával gondolkozik és cselekszik, holnap elragadja a lelkesedés.

Értelmi oldalát vizsgálva, mindjárt észrevesszük elméletek kivonására vonatkozó tehetségét. A legkisebb tévedést kizárólag mindenben megtalálja az életet irányitó alapelvet. De ehhez költői hajlam kapcsolódik, melynek gyönyörüsége telik abban, hogy az eszmének szint és formát adjon s számára megtalálja a legtökéletesebb művészi kifejezést.

Feltünő ellentét látszik jellemének szilárdságában és finomságában. Hatása vagy a tanulékonyság önmegalázását, vagy pedig a szembeállás dühét keltette hallgatójában. Tiszta szándéka és széles látköre tettekben nyilatkozó érdeklődéssel kapcsolódott egészen jelentéktelen dolgok és számbanemvett személyek iránt.

Jelleme tartalmának lényegét egyfelől az Atya iránti, másfelől az embernek emberhez való viszonyából származó kötelességekkel szemben, magatartása adja. Vallásosságában a korában szokásos vonásokat ujakkal és egészen sajátságosokkal látjuk keverve. Vallása amennyiben állandóan érzi Isten jelenlétét s minden eseményt ugy lát, aminek irányitó, áldó vagy itéletet mondó jelentése van, annyiban a zsidó vallási eszmény beteljesedése. Imádságos lélekkel jár-kel s különös tisztelettel van minden iránt, ami isteni. Isten neve, Isten szava, Isten háza és tisztelete prófétai tűzzel tölti be. Amit Isten akaratának ismert meg, annak teljesitése neki kenyere és itala. Mikor ez az akarat szenvedésre és halálra szólitja, még akkor is bizik az Atya jóságában s imádkozik, hogy legyen meg akarata.

Mégis van két fontos sajátság, amiben Jézus vallása a régi zsidó, valamint a későbbi keresztény szentekétől különbözött. Ezeknél a bünérzet mélysége a szentség mértéke. Jézus tanitványait imádkozni igy tanitja: „bocsásd meg büneinket", őmaga azonban sem a Getsemane-kertben, sem a kereszten nem emlékszik az Atya iránti hüségben egyetlen botlására sem. Másfelől, mig az ószövetségi prófétákban erős volt az Istentől

való függés érzete, kinek kezében az ember csak eszköz, Jézus, mikor tanit, gyógyit nem egyszerü közvetitőnek érzi magát, hanem benső, fiui kapcsolatot érez Istennel.

Ami az emberi erényeket illeti, bár az Istenről és emberről mély gondolatokat termelt ki, ennek ellenére a bölcseséget nem helyezte olyan magasra, mint a görögök. A bátorságot sem ugy fogja fel, mint a háboru embere. Jóllehet előre látta az eredményt, mégis felment Jeruzsálembe, hogy Isten és az igazság nevében szembeszálljon ellenségeivel. Mint azt az erényt, amely azt követeli tölünk, hogy az alsóbbrendüt alárendeljük a magasabbrendűnek, a mulandót az örökkévalónak, ezt nem csak a kisértővel harcában való győzelme, hanem, mikor életét kivánta, annak feláldozásával is bebizonyitotta. Az igazságosság, mely mindenkinek megadja, ami illeti, mélyen gyökerezett Jézus jellemében. A közönséges emberi tisztességet feltételévé tette az életre jutásnak. Az Isten és emberek iránti kötelességek teljesitésében lelkiismeretessége még rokonszenvénél is mélyebben gyökerezik lelkében. Az állhatatosságot másokban is dicsérte; Keresztelő Jánosban, kit a szél nem tud nádként hajlitani vagy Simonban, akit kőszikához hasonlit.

Jézus szeretetét rendkivüli szélesség és erő jellemzi. Az ember iránti rokonszenvnek nagy bőségében volt. Magát, mint adóst tekintette mindazokkal szemben, akik bün vagy szenvedés terheit hordozták. Szeretetében fokozatot lehet megállapitani. Izrael népére nézett ugy, mint akik elsősorban igénylik szeretetét. Jeruzsálem iránt maga is osztozott azokban az érzésekben, melyeket a zsoltárok juttatnak kifejezésre. Inkább vágyott a szent városba, mint a tengerpart városaiba. Izrael házán belül három, vagy talán négy néposztály volt, kikre különös melegséggel tekintett. A sorban elsők tanitványai, utána a közönséges nép, aztán a társadalom kitaszitottjai s ehhez hozzávehetjük a gyermekeket. Kétségtelenül ragaszkodott családi köréhez és rokonaihoz, de szolgálatának ideje alatt lelke azok felé fordult, akik lélek szerint voltak rokonai. Szeretete kifejezésre juttatásának módja egy felől az volt, hogy azokat, akik övéiket igazán szerették, odaadásuk révén magához kapcsolja, másfelől pedig, hogy tekintet nélkül arra, amibe neki magának kerül, minden jótéteményben részesitse őket, amit csak módjában állott nekik nyujtani. Szolgálatának formája annyiféle, mint ahányféle az emberi szenvedés. Küldetése abból a meggyőződésből fakadt, hogy a bajok, amelyektől az emberek szenvednek, lelkiek. Orvosuk az, aki őket bünbánatra vezeti és megmutatja nekik az Atyát. Szolgálatának nem csekély részét tették azok az emberbaráti cselekedetek, amiket a mai jótékonykodással nem lehet összehasonlitani, melyeknek célja az volt, hogy kedvező talajt készitsen elő a lelkekben az evangélium befogadására.

Ellentét látszik a lelki nemesség és hideg szigoruság között

is, amelyek Jézus szavait és tetteit jellemezték. Voltak bünök, amelyek Jézust könyörületre inditották és voltak, amelyek haragra gyujtották. Akikben önmaguk ellenségeit látta, mint a tékozlókban, az elesett nőkben, azokat szánta, de akiknek büne embertelenségből és vallástalanságból fakadt, azokkal a szigoru mértéket semmi sem enyhitette. Ami tiszteletlen volt Isten dolgaival szemben, Igéjét meghamisitóan, templomot fertőzvén, azt irgalmatlanul megtorolta — egy emlékezetes alkalommal tettlegesen is; közte és a farizeusok közti ellentétet az teremtette, hogy ezek a vallásosságból parádét csináltak az emberek előtt, Isten előtt meg hazugan cselekedtek. A másik, ami éles elitélését hivta ki, az a gyengékkel szemben való embertelenség volt. Ilyen a gyermekek megrontása. Az irástudók büne azért volt megbocsáthatatlan, mert annak ellenére, hogy hosszu imákat mondottak, az özvegyek házait felemésztették.

W. P. Paterson után szabadon: *Kiss Sándor.*

Kelemen Lajos.

Olvasóink bizonyára ismerik e nevet, pedig nem tartozik azok közé, akik gondoskodnak arról, hogy minden lépésük, tervük, sikerült vagy nem sikerült ténykedésük a fürge tollu ujságirók tudomására jusson. Az E. Muzeum Egylet és egyetemi könyvtár levéltárnoka, korábban a cluji főgimnáziumunk történelemtanára volt, az Unitárius Egyház levéltárának őre és gondozója ma is. Mint az egyetemi könyvtár tisztviselője 60 éves korában nyugalomba vonult. Nagy mulasztás volna, ha legalább e pillanatban meg nem emkékeznünk róla. Nem azért, mintha kis lapunkban méltatni tudnók az ő nagy történelmi tudását, önzetlen munkásságát, sziklaszilárd jellemét, hanem mert Kelemen Lajost ismernie kell minden magyarnak, s főképpen minden unitáriusnak.

Angliában Gordon Sándorról, a nagy unitárius történetiróról, aki szükebb hazánk: Transylvania történetét is jól ismerte, az a szállóige volt elterjedve, hogy ő egy élő, mozgó enciklopédia, oly nagy és széleskörü tudással rendelkezett. Kelemen Lajosról éppen ily nyugodt lélekkel elmondhatjuk, hogy ő egy élő levéltár és beszélő történelem. Ha végigmegyünk vele Cluj városán, minden régi háznak, minden templomnak, minden toronynak tudja a történetét. Ha kimegyünk a város temetőjébe, minden sir csöndesen nyugvó lakójáról tud valamely érdekes történetet. A történelem nevezetes családjainak a historiája a kicsi ujjában van. Senki sincsen mi közöttünk, aki csak megközelitően annyira ismerné Transylvania történetét, mint Kelemen Lajos. Minden falu tornyának, templomának a történetét tudja s a történelem benne, mint élő, örökké beszélő valóság jelenik meg, mint a nagy zeneszerzőkben a szépség harmoniája.

És tudását mindenkor nagy szeretettel és lebilincselő előadással bocsátja a hallgatóság rendelkezésére, álljon bár a hallgatósága egy zsufolt teremben levő nagy közönségből, vagy pedig nehány érdeklődő emberből. Ha valaki felkeresi, mindenkor szivesen bocsátja a tudását rendelkezésére. Azt hiszem, nem volt még tudós, aki annyi embert utba igazitott volna, aki annyit segitett volna másokon, mint Kelemen Lajos. Ez a páratlan önzetlenség teszi az ő életét és munkásságát valóban példaadóvá.

És még egy. Ő a történelmet nemcsak átveszi és egyszerüen átadja, hanem egy fenkölt, szigoru erkölcsi mértékkel meg is birálja. Amilyen egyszerüen nemes, önzetlen az ő élete, ahhoz mér mindent és ugy is ítél meg mindent. Keresztelő Jánosnak tiszta, a világ léhaságaival soha meg nem alkuvó érzékeny lelke lakozik benne.

Nyugalomba menetelével fölszabadul sok hivatalos elfoglaltságtól s minthogy Istennek hála erejének teljességében van, még sokat várunk az ő nagy tudásától és munkásságától.

Péter Sándor.
1868—1938.

Törzsgyökeres székely volt. Simonești-Siménfalván (Odorheiu) született. 1904-ben ismertem meg. Akkor Orășenin-Városfalván volt pap. A lelkészi hivatáshoz akkor kezdett mindinkább hozzákapcsolódni a gazdasági szövetkezeti munkában való részvétel szükségessége. A székely nép gazdasági elmaradottsága hozta ezt magával. Kartársaink közül is sokan voltak, akik nem értették meg az idők jeleinek intését s nemcsak néman vesztegeltek, de a munkálkodókat is lekicsinyelték, lesajnálták. Mi — a nagy Homoród folyása 4 utolsó magyar községének unitárius lelkészei — Ürmösi Károly, Péter Sándor, Szén Mihály és e sorok irója, szerencsések voltunk abban, hogy mind a négyen megértettük az idők parancsszavát s népünk gazdasági fejlődése érdekében munkába állottunk. Péter Sándor volt a legidősebb köztünk, de lankadatlan, kitartó erélyel végezte a *Gazdakör* megalakitását, a fogy. szövetkezet szervezését. Sokszor találkoztunk és gyüléseztünk együtt a teendők felett!

Mint pap, a kiváló, jólkészültségü szónokok közé tartozott. Szép könyvtára volt, melyet évről-évre gyarapitott. Sokat áldozott könyvvásárlásra. De nemcsak gyüjtötte a könyvet, hanem át is tanulmányozta azokat. Szép történeti tudása és ismerete volt. Szeretett irni. Sok apró történeti tanulmánya, népies

leirása jelent meg az Unitárius Közlönyben, Unitárius Népnaptárban és a Dávid Ferenc füzetekben. Törhetetlen védője, oltalmazója volt a magyar kifejezéseknek, ha ingerkedni akartunk vele — mert szerette a tréfát és a vidámságot — akkor társalgásunkba belevegyitettünk egy néhány idegen szót. Lázas igyekezettel javitotta ki mindjárt és mondotta az annak megfelelő magyar szót.

Nagyon takarékosan éltek kedves feleségével együtt. Összegyüjtött pénzünkből több alapitványt tettek az Unitárius Teológiához, a Leányotthonhoz és a két főgimnáziumhoz.

A társaságot, a baráti kört szerette. Minden egyházköri és lelkészköri gyülésen megjelent s értékes hozzászólásai voltak egyes tárgyakhoz.

1919-ben Orăşeni-Városfalváról elment — csere utján — a Mujnai egyházközségbe. Ezidőtől keveset találkoztunk. 1933-ban nyugalomba ment és I. G. Duca-Székelykereszturon telepedett le. 1938 febr. havában halt meg. Értékes könyvtárát az Egyetemes Lelkészkörnek hagyományozta és rokonlelkü feleségével egyetértve, az egyházat tette általános örökösévé. Egyike volt a jól képzett, tartalmas papjainknak. Legyen áldott emlékezete.

Ürmösi József.

Kovács Sándor.

Bözödujfalvi Kovács Sándor nyug. állami isk. igazgató f. év március 11-én este váratlanul, hirtelen, szivszélhüdésben meghalt Zălau-Zilahon. Közkedveltségben, mindenki szeretetében és megbecsülésében dolgozott a nevelés terén évek hosszu során keresztül. Ősrégi székely unitárius családból származott. Vallásához, hitéhez holtig hü maradt, utolsó kivánsága is az volt, hogy unitárius pap temesse. A család táviratilag kért az unitárius püspöktől papot, aki Csiló Nagy László lelkészt küldötte ki a temetésre. A család kivánságára az egyház részéről Hadházy Sándor pénztárnok bucsuztatta megható szavakkal Kovács Sándor afiát. Gyászolják hüséges felesége: Kápolnai Takáts Boriska, gyermekei: Sándor, Margit és Annuska, valamint nagyszámu közeli és távoli rokon. A Zălau-zilahi temetőben helyezték örök nyugalomra szülői és testvérei mellé, óriási részvét mellett március 13-án.

Süküsd Farkas.

Sâncrai-sepsiszentkirályi földbirtokos március hó 13-án hosszas, nehéz betegség után 76 éves korában elhunyt. Az egyházközségnek több izben volt gondnoka, majd tb. gondnoka,

közben az Egyházi Főtanácsnak is tagja. Hat gyermeke született, kik közül ötöt már csecsemőkorukban elveszitett. Egyetlen nagyranőtt fiát, ki a gimnázium jeles tanulója volt, éppen érettségi előtt előtt veszitette el. Igy gyermeke nem maradt. Neje öt év előtt halt el. Végrendeletében a rokonok mellett az egyházközségről is megemlékezett, melynek egy hold földet hagyott. Tudta, megérezte, hogy ma ezen az uton, e régi jó szokás felujitása által lehet az egyházközségen segiteni és jövőjét biztositani. Nagyszámu rokonság gyászolja. A vármegye életében is tiszteletet vivott ki magának. Temetése alkalmával a szolgálatot a háznál és a templomban Gál Mózes helybeli lelkész, a sirnál Kovács Lajos esperes végezte. Legyen nyugodt a pihenése.

Nagy sikert arrattak az unitárius főgimnázium növendékei az „Uj Cimbora" plakát- és rajzkiállitásán. Az „Uj Cimbora" cimü lap plakát- és rajzkiáliitásáról irt beszámolónkhoz kiegészitésképen megemlitjük, hogy azon a helybeli unitárius kollégium növendékeinek müvei ugy a birálóbizottság, mint a közönség körében osztatlan sikert arrattak. *Az unitárius főgimnázium nem kevesebb, mint nyolcvan ötletes, szemnek jóleső plakátot állitottak ki. A birálóbizottság, amely Dóczyné, Berde Amál festőmüvésznő elnökletével Szopós Sándor, Kovácsi Pál, Denis Daloway és Tóth István festőmüvészekből,* azon kivül *öt pedagógusból állott,* a következő döntést hozta: *Az első dijat Márkos András,* az unitárius főgimnázium VIII. osztályos tanulója, *a második dijat Derzsi László,* az unitárius fög. V. oszt. tanulója vitte el. Ugyancsak az unitárius főgimnáziumból tizenkét tanuló nyert negyedik dijat, névszerint *Benkő József* VIII., *Kovács István* VIII., *Hum Gyula* VIII., *Létay Lajos* VII., *Dobrosi-Kiss* VII., *Kiss József* VII., *Pap Gyula* VI., *Ambrus Jenő* V., *Fekete Sándor* V., *Taar István* V., *Nagy Zoltán* IV. és *Kardos László* III. oszt. tanuló. Dicséretet nyert ezenkivül még az unitárius főgimnázium huszonöt növendéke.

Unitárius pályadijnyertes. A „Brassói Lapok" több pályadijat tüzött ki népies novellára. A napokban lejárt pályázatra beérkezett, összesen száznegyvennyolc pályamunka. A birálóbizottság jelentése szerint: „Hosszas mérlegelés után a bizottság a 2000 lejes első dijat a „Várcai" jeligéjü „Kurátor uram a másvilágon" cimü novella irójának itélte oda. Megfelelő iráskészséggel megirt, izes erdélyi levegőjü irás. Előnye a többi fölött, hogy friss, természetes népi humor van benne, amely nemcsak jellemzővé, de élvezetessé is teszi". A szerző Pálffy Ákos nyugalmazott énekvezér-tanitó, kinek sok izes és tanulságos irása jelent meg lapunk hasábjain is.

Ha jót tettek veled: hirdesd, hol csak lehet! Ha mással jót te tész, hallgatással tetézd.

Ima.

Elmondotta 1938 évi január hó 15-én a Dávid Ferenc Egylet közgyülésén V. Nagy Dénes járai lelkész.

Hatalmas Isten! ki lángbetükkel irtad be mindenütt-jelenvalóságod isteni kegyeit életünk történet-könyvébe; kit szinről-szinre meg nem láthat halandó ember, de érezve, sejtve jelenlétedet, imára lelkesül: ím, mi is leborolunk imádkozni jelenléted tudatában ez alkonyi órán s szivünk szavát küldjük hozzád, óh véghetetlen jóság, elfogyhatatlan szeretet s legyen szivünk minden dobbanása, ajkaink minden kiejtett szava himnusz neked, mellyel hódol előtted parányi pór gyermeked!

Szent, szent, szent a te dicső neved, mely mindeneket betölt, véghetetlen a te hatalmad, mely mindeneket igazgat, megmérhetetlen a te erőd, mely mindent alkot és teremt. Tudjuk, hogy senkitől dicsőséget nem veszel, emberi szó hatalmad nem korlátozhatja, akaratod meg nem változtathatja: mégis mi erőtelen szavainkkal, fogyatékos imádságainkkal hozzád akarunk felemelkedni, hogy előtted kitárhassuk érzelmeinket és gondolatainkat, melyek ez ünnepélyes órában eltöltik szivünket, elménket.

Tudjuk, óh jó Atyánk, Istenünk! hogy gyarló szavainkkal szentebbé nem tehetjük nevedet, sem nagyobbá dicsőségedet, mégis jól esik nekünk, ha szolgálhatunk neked és kimutathatjuk hódolatunk előtted, ki habár kisebbekké is teremtettél tenmagadnál, de minden dicsőséggel és tisztességgel megékesitettél bennünket s fiui méltóságra emeltél minket.

Tudjuk, hogy tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, tiéd a megbocsátás és az irgalom, te tőled száll alá minden jó adomány és tökéletes ajándék, épen azért szolgálunk előtted, hogy emberi hitünk és képességeink szerint, melyek szintén tetőled és teáltalad vannak, — meghálláljuk hatalmad védelmét, szent országod polgárságát és az akaratodon való megnyugvás éltető erejét, s megköszönjük azt a sok lelki-testi ajándékot, melyekben gazdagokká tettél minket.

Avagy nem a te áldásod, nem a te védelmed, nem a te ajándékod, hogy vagyunk, élünk és mozgunk, hogy annyi balszerencse közt s oly sok viszály után is még áll hitünk az egy Istenről és itt hazánkban, a bércek ölében, hol gyökeret vert nemzetünk, életünk és hitünk, nem sirjaink domborulnak, nem családi tüzhelyünk és boldogságunk összedült romjai felett süvült a téli szél?! Nem a te áldásod és nem a te irántunk való kegyedelmed bizonyitéka az is, hogy mi és most itten ünnepet szentelhetünk áldott emlékü mártir-püspökünknek és nem mások mondanak halotti beszédet összeomlott pórsátorunk felett?! S nem te adtad-e a világosság lelkét, a hit és szellemi szabadság szeretetét s az ezekért magát feláldozni tudás erejét a mi hitelődeinknek, kiknek vér és veriték hullatása nyomán sarjadt

ki hitünk megtisztult világa, a megnemesedett erkölcs, az emelkedett szellemi élet és az oszthatatlan Isten-egység hite!? Uram! Te nagy vagy a nagyokban és bölcs a kicsinyekben is! Nem csodát tettél érettünk, hanem velünk, a kicsinyekkel miveltettél csodákat, hogy annyi balsors után is, megfogyva bár, de nem megtörve, éljen e maroknyi nép és éljen az egyház!

Pedig sokszor gyültek halomra saját vétkeink is, hogy alig-alig láttuk tőlük, miért sujt haragod, de te magad jól láttad, hogy belülről is mi bánt és mi rág s ostoroddal oda vágtál, hol testünkön mérges kelevények fakadtak, hol szeretetlenség, egymást megvetés, gyülölet és árulás, gyengeség és csüggedés, tétlenség és a lélek hiánya sirt kezdének ásni annyi szépnek, annyi jónak, annyi épnek. S vágtál Uram! mig felébredénk s akkor sirtunk, hogy miért oly későn lelénk Reád, Uram!

Oh, de Uram! vajjon felébredénk-e, vajjon a mi volt s a mi elveszett, a mi meggyengült, lelket vettünk-é?!

Vizsgálj meg Uram, minket és itélj meg bennünket s lásd meg, minemüek vagyunk. S ha van bennünk fogyatkozás, ha hiányzik belőlünk a lélek, add meg nekünk mindazokat, amire az anyaszentegyháznak és népének szüksége van. A lelki jóknak mértékét növeld meg rajtunk, lelket adj mindenek felett nekünk. A hüségnek lelkét adjad, hogy tudjunk őseink hitéhez, nyelvéhez, földjéhez hüek maradni s ha kell, tudjunk értük mindent áldozni, életet, vért, könnyet, verejtéket és jelent! Adjad nekünk a szeretetnek lelkét, hogy az tanitson meg minket nemcsak a magunk hasznát keresni, hanem minden egyebek hasznát is nézni; tanitson meg örvendezni az örvendezőkkel és sirni a sirókkal; hogy az ölje ki belőlünk a gőg, hiuság, egymást lenézés és megvetés átkos szellemét, törölje le homlokunkról a rut irigység Kain-bélyegét. Adjad nekünk az irgalmasságnak lelkét, hogy tudjunk egymásnak megbocsátani, a bántalmakat elfeledni és ne legyünk soha egymásnak terhére. Adjad nekünk a bátorság lelkét, hogy eszményeinkért tudjunk élni és égni s ne ismerjünk soha gyáva csüggedést! Adjad nekünk az igazság lelkét, hogy szóljon igazságot minden ember az ő felebarátjával és azt is cselekedjék. Adjad a békesség lelkét nekünk, hogy legyen béke a mi falainkon belül és kivül. Adjad nekünk a vigasztalásnak lelkét, hogy a szomoru jelen el ne keseritsen, a bizonytalan jövő el ne rémitsen. Adjad nekünk a jóreménység lelkét, hogy tebenned bizzunk mindörökké és téged tartsunk hajlékunknak és bizodalmunk erős vára te légy óh Isten mindörökké. Töltsd ki reánk és töltsd ki minden testre a te lelkedet, hogy élő köveivé változzunk és maradjunk a te anyaszentegyházadnak mindörökké. Ámen.

A közvélemény csak ott lehet biró, a hol annak értelmi sulya van.

Hirek az E. K. Tanácsból.

1. A januárban tartott Főtanács a Câmpia Turzii-aranyosgyéresi leányegyházközséget anyaegyházközségnek nyilvánította (EKT.: 218—938 sz. hat.)

2. A Főtanács a főiskolai hallgatókat a teológiai szabályzatnak megfelelően visszahelyezte a Teológia Akadémia körébe. (EKT.: 226—938. sz. hat.)

3. A Gălăţeni-szentgericei egyházközségnek énekvezéri lakás építésére engedélyt adott. (EKT.: 328—38 sz. hat.)

4. A Leányotthon előljárósága elnöki teendőivel további intézkedésig Dr. Gál Kelemen nyug. tb. igazgató afiát bizta meg. (EKT.: 456—938 sz. hat.)

5. E. K. Tanács tudomásul vette a Teológia Akadémia Igazgatóságának fölterjesztését, mely szerint Dr. Varga Béla püspökké választása által megüresedő tanszékre helyettesnek az Igazgatóság egyhangulag Fikker János teológiai magántanár afiát jav solta. (EKT.: 450—938 sz. hat.)

6. Néhai Péter Sándor lelkész és neje által tett alapítványt a jóltevők iránti hálás érzéssel fogadta el. (EKT.: 443—938 sz. hat.)

7. Jogtanácsos afia értesítése szerint az I. G. Duca-i—székelykereszturi elemi iskolánk nyilvánossági jogát a Miniszterium megadta.

8. E. K. Tanácsnak kérésére illetékes helyen azt a szóbeli választ kaptuk, hogy intézkedni fognak arra nézve, hogy iskoláink homlokzatán az eddigi föliratok megmaradhassanak.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági dija 60 lej. A D. F. E. örökös alapitói dija 1000 lej. A rendes- és alapitó-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési dij csak a Közlönyre jogosit. Kivánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s dijait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki tagsági dijait rendezte. Előfizetés külföldre 90 lej. Minden pénzküldemény Gálfi Lőrinc pénztáros cimére küldendő Cluj, Calea Marechal Foch 12.

Bölcs mondások.

Ha mások dicsérnek: magadat te mérd meg! Nézz bé csak magadba, legjobban tudhatod: tizet nyomsz vagy hatot, fontot avagy latot? Csak valld meg, érdemed nem olyan tömérdek! *„Svada Româna"-ból.*

Fenyiték többé már nem biztos kapocs, mely egy ország lakosait egybekötné; s most, midőn az emberiség gyermekkorát már elhagyá, a sértő privilégium jó sikerrel már többé nem vitat a természet törvényei ellen; s végre bizonyára nagy sirhalom alá dül egy fejlődő nép virága, ha a felekezetek örökké, mint ellenségek s nem mint barátok állnak szemközt egymással. *Gr. Széchenyi I. műveiből.*

TŰZHELY MELLETT

Himes tojások.

I.

A Tisza partján hosszu töltés nyulik el Parittyás és Galambos között.

A töltés egyik oldalán messze, messze, ameddig szemmel látni, zöldelő buzatáblák vannak.

A másik oldalon szeszélyesen kanyarog a Tisza.

A töltés alatt, a szekéruton olyan sár van, hogy négy ló is alig birja áthuzni az üres szekeret egyik faluból a másikba.

Három kislány vigan tipeg előre a töltés tetején. Piros fejrevaló kendőjük virit, mint a pipacs. Fehér habos, kék szoknyácskáik libegnek-lobognak a friss szélben, mint a harangvirág a szárán.

Egy uriember ül azon a szekéren, amelyik a sárban evickél. Megállitja a szekeret és megszólitja a kislányokat:

— Hova, hova lányok?

— Jövünk Galambosról, megyünk Parittyásra.

— Ugyan mi jóért?

— Megyünk tojás-szedni. Hát nem tudja maga, hogy ma nagypéntek van?

Az idegen ur mosolyogva rázza a fejét.

— Tudom, hogy nagypéntek van, de nem tudom, minek nektek a tojás?

— Hát nem tudja, hogy

Nagypénteken sokat sírtak.
Sok hímes tojást megírtak?

— Tudom én.

— Nálunk ugy szokás, hogy nagypénteken összeszedődünk mink, kis iskolás lányok és elmegyünk csapatostul a fius házakhoz fehér tojást szedni. A fehér tojásból himes tojást csinál nagyanyám. Hogyha majd jönnek husvét másodnapján a fiuk locsolódni, abból adunk nekik.

Az idegen ur megcsóválta a fejét. Mosolygott s egy-egy fehérpénzt adott a kis leányoknak, azzal elköszönt tőlük. A lánykák pedig sietve tipegtek előre. Piros kendőcskéik messze viritottak a zöld vetések és zöld fűzfaerdők között.

Mentek vigan, dalolászva Parittyás felé. Apró kosárkáikat csakugy lengették. Ragyogott az arcuk, ha elgondolták, hogy tele kosarakkal térnek meg déltájon.

Szabados Zsuzsika volt a vezető.

Ő már a mult esztendőben is volt Parittyáson.

— Azt mondom nektek, lányok, hogy sehonnan sem kérünk tojást, csak ahova maguktól hínak be.

Marcsa, Tót Marcsa, egy irigyszemü, szeplős kislány, nyafogó hangon szólalt meg:

— De hátha sehová sem hínak be?

— Azt csak bizzátok rám!

Borcsa, a kis Kávás Borcsa, a másik oldalon ment Zsuzsika mellett. Szelid arcu, szép kis lányka, bizalommal s csillogó szemmel nézett rá Zsuzsára. Ő is volt már tavaly Parittyáson és tele kosárral ment haza.

Hamar odaértek a falu alá. A kopasz fák közül messze csillogott a parittyási torony bádogteteje.

Ahogy beértek a falu nagy utcájára, Zsuzsika hirtelen rázenditetett a tojás-szedő-nótára:

Tyúkom, tyúkom, kendermagos,
Hány a tojás, kárálld ki most?
Tizenkettő, három híján,
Jaj de kevés! — mond a kislány.

Kukuriku, tollas kakas,
Minek olyan üres a kas?
Ha holnapra több nem akad,
Kitekerem a nyakadat.

Ugy visitott a Zsuzsika hangja, mint a szél.

A kerítéseken belül mindenfelé kiszaladtak a gyerekek s kiabálták:

— Jönnek a galambosi lányok tojás-szedni!

Innen is, onnan is kiszólt a gazdasszony:

— Hej, lányok, kislányok! Tán nem akartok bejönni?

— Ha hínak! — vágott rá Zsuzsika.

— Hiszen hivlak!

Arra bementek.

Három piroskepü fiu csintalanul leskelődött a lányokra. A legnagyobbiknak már csipkés-szélü kis kendő volt a lajbija zsebében. Ez tavaly került ki az iskolából.

Oda is szólt Zsuzskának:

— Hé, be megöntelek husvétban!

— Elfelejted te akkorra, melyik vagyok én — felelt Zsuzsika.

A kislányok elköszöntek. Siettek ki az utcára.

Ott Zsuzsika rázenditett a tojás-nóta többijére:

Libám, libám, őke, őke,
Van-e tojás az ülőbe?
Van bizony ott akár száz is,
A nyakadban nincs több kláris.

Ludam, ludam, jó gúnárom,
Hány tojás volt a mult nyáron?
Jaj, ki győzné számba venni,
Alig értem vámot szedni.

Az apró fiuk mind az anyjuk szoknyáját cibálták, hogy ezeket híják be, ezt a lányt szeretnék ők megöntözni.

No, hítták is!

Mire a templomig értek, annyi volt a tojás, hogy Zsuzsika nem tudta már hova tenni.

— Jó lesz már hazamenni! — mondta.

Azzal haza is mentek.

II.

Feltetszett hímes husvét hajnala.

A parittyási fiuk kiugráltak az ágyból s hozzáfogtak öltözni.

Most nem lustálkodtak szurtosan, morcosan a kuckóban. Zaklatták erősen édes szüléjüket, hogy öltöztesse már őket. Adja elé a vasárnapló ruhát, a csipkés kis kendőt, a darutollat a kalap mellé.

De öreganyjuk előbb rájuk zörgött:

— Nem addig, mig olyan fényes nem lesz a sok apró, sáros csizma, mint a Salamon orcája!

A zsivajgásban ugysem lehet aludni, hát a gazda is mind felneszelt. Apai szeretettel nézte csemetéit, hogy készülődnek.

A türelmetlen és ügyetlen kis kezekből kivették apámuramék a sárbafult csizmákat s egy-kettőre tisztába tették őket.

Mire igazán kiviritott a hajnal virágos kis kertjében a nap rózsája, akkorra rendben haladt egyik raj fiu a másik után Parittyásról Galambosra.

Legelől vezetett Korcos Pista a két testvérével. Szél fujta-fujdogálta pántlikás kalapját és pirosra csipte az orcáját.

Csengett a sarkantyus csizma. A gyarmati vásárról csak a mult héten hozta az édesapja.

Folyvást azon törte a fejét, hogy Zsuzsika majd látja. Vajjon ráismer-e?

De a galambosi lányok sem aludtak ám délig!

Mire az első csapat fiu betért a falu végén, nem volt olyan ház, ahol rendben ne lettek volna a lánykák. Hajukat szépen, feszesen simára fonta az édesanyjuk, csakugy ragyogott a tiszta fehér homlok. Ujmódi ruhájukon libegett-lobogott a szalag, csipke. S a ház is tiszta volt ám!

Korcos Pista többször is volt már Galamboson. De bizony nem tudta, merre laknak Szabados Zsuzsikáék.

Mitevő legyen most?

Csak ment előre, csak ment. Itt-ott fiuk jöttek szembe velük. Ezek is rózsavizes üveget szorongattak, locsolni jártak.

Csak lány nem látszott sehol. A lányok odabent várják ilyenkor a kis gavallérokat.

A falu közepén egy szép uj ház homlokára fel van irva: *„Isten segitségével épitette Szabados Gábor.“*

— Tyüh, ez lesz az a ház! Ez a Zsuzsika apja.

— No, ide bemegyünk! — szólt oda öccseinek s már be is lépett a rácsos kis kapun.

Beállitott a pitvarba, onnan a szobába.

Megállottak egymás mellett az ajtóban szépen. Azzal Pista rákezdte jó hangosan:

Ma nyílt meg az égnek ragyogó kebele,
Ma szállt le a földre az égnek szelleme.
Megtörte a halált a földnek porában,
Dicsőséget szerzett az ég tárházában...

Az öccse is elmondta a maga versét:

Locsolódni jöttem, rózsavizet hoztam,
Vigyázzatok, lányok, megöntelek mostan!...

Ekkor nagy dolog történt.

Az oldalszoba ajtaja kinyilt s megjelent a küszöbön Zsuzsika, torkaszakadtából visitva.

— Mi baj, mi baj? — ijedt meg mindenki.

— Valaki összetörte a himeseket! — rebegte Zsuzsa, szinte fuldokolva a zokogástól.

— Ki volt az, ki tette azt? — kiabálta haragosan apja, anyja.

Ki volt az? Ki tette azt? Hát ki más, mint Marcsa. Tót Marcsa.

Tegnap este itt volt a kis rossz s elpanaszolta, hogy kevesebb tojást kapott, mint Zsuzsika. Megirigyelte a Zsuzsika tojásait s mind összetörte.

Pista csak nézte, nézte, hogy sir Zsuzsika. Egyszerre odalépett hozzá:

— Ne sirj, Zsuzsi, lesz még himes tojás! Ne félj, mert téged meglocsol minden parittyási fiu a nélkül is. De annak a rossz kis lánynak senki se lép be a kapuján. Ezt én mondom, Korcos Pista. Én bizony!

Zsuzsi egyszerre felnézett:

— Hát te vagy a! Hiszen a tojásod megvan. Azt én jó helyre tettem.

Odalépett az öreg ruhaszekrényhez. Kivett a szépen rakott cifra szőttesek közül három gyönyörü himes tojást és odaadta mind a hármat Pistának.

Ezt ő már tegnap jókor elkészitette, hogy valamikép el ne cserélje másnak.

A szempilláján könny csillogott, de hamis kis szája már nevetett. Mintha már nem is sajnálta volna az összetört tojásokat.

És Zsuzsikát sorra meglocsolta minden fiu. Galambosi, parittyási, tojás nélkül is.

De Marcsának ott vesztek a himes tojásai az egész szakajtóval, senki se nyitott rá ajtót.

Móricz Zsigmond.

A gonosz testvérek.

Meghalt, eltemették, a szorgos vén gazdát.
Föibomlott a csendes, rendes, békés család.
A házat s a földet, minden örökséget,
Az utódok szépen széthordtak, szétéptek.

Az osztásnál nem volt kimélet, szeretet.
Bár mint fordult az úgy egyiknek sem tetszett.
Egy ócska vasszegért már birokra mentek.
Vadul marakodtak s azután pereltek.

A dolog nem kellett, a dolgot kerülték.
Nap-nap után csak a nagy per végét lesték.
Hitt, remélt mindenik, esküvel fogadta,
Hogy a törvény előtt ő jut diadalra.

A ligeti dülő s túl a vizen a rét,
Lesz a győzelmi jel s a malom a pótlék.
Melyért hajba kaptak, melyért perbe szálltak.
Tartván mindenik azt a maga jussának.

Ajtóról, ajtóra jártak, kilincseltek.
Prókátort fogadtak, tanukat kerestek.
Közbe pedig kenték, fenték a kereket,
Ráment, oda csuszott, minden bér s kereset.

Fogyott az örökség, napról-napra fogyott.
A telkes gazdaság, vásott, romlott, kopott.
A gonosz, hálátlan utódok kezébe,
Nem maradt más, csak a mult idők emléke.

Elhangzott a súlyos, de jogos ítélet,
Megbünhődtek mind a mostoha testvérek.
A szép vagyon helyett osztályrészül kapták;
Életük végéig a koldus tarisznyát.

Lőrinczy Miklós.

Előfizetési felhivás. Örömmel jelentjük, hogy *Dr. Wilbur M. Earl:* **„A mi unitárius örökségünk"** cimü *s az unitárizmus történetét a föld különböző pontjain fekvő országokban* lebilincselő előadási móddal ismertető könyve, Szent-Iványi Sándor teológiai tanár forditásában, a sajtó alatt van és legközelebbi hetekben könyvpiacra kerül. A maga nemében egyedülálló mű értékét még emeli, hogy azt *a Fülöp-szigetek és Csehszlovákia* szabadelvü keresztény mozgalmainak, valamint *az unitárius külés belmissziónak történetével* is kiegészitette a forditó, egyben pedig összegyüjtötte s a szöveg közé helyezte el a nevezetesebb unitáriusok és az unitárius mozgalommal kapcsolatban álló épületek, események, emlékoszlopok, szobrok stb. képeit is. Ez lesz az első *unitárius „képcsarnok"*, mely nyomtatásban megjelenik.

E munka megjelenése azonban nagy anyagi áldozatokat kiván az Iratterjesztőtől, melyet az szivesen vállal, de hogy megfelelő számvetést készithesen, szükséges tudni a valószinü előfizetők számát.

Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, előfizetőit és barátait, sziveskedjenek levelező-lapon tudatni velünk, hogy igényt tartanak-e és ha igen, milyen és hány példányra ebből a műből, mely minden unitárius családnak időről-időre a legtanulságosabb olvasmánya lesz, melyből megismeri szenvedéseinket, nagyjainknak küzdelmeit és erős hitet ad szent vallásunknak a jövőben vetett elhivatásában.

A körülbelül 26—30 iv (416—480 oldal) terjedelmü könyv ára *előfizetők részére:* 1. Fűzve 120 lej. 2. Kötve 150 lej. 3. Amatőr-példány (számozva), famentes papiron és diszkötésben 180 lej. *Április 10-én tul már a magasabb bolti ár lép érvénybe.*

Lelkészeknek, tanitóknak és főtanácsi tagoknak a könyvet havi részletfizetésre is adjuk. Nyolc előfizető gyüjtése esetén egy példányt ingyen adunk. *Unitárius Iratterjesztő Bizottság.* Liceul Unitarian, Cluj. Calea Mar. Foch 12.

Dr. Gál Kelemen: Jakab Elek élet- és jellemrajza cimű jeles mű ismertetésénél mult számunkban egy sajnálatos árkülönbözeti hiba csuszott be. A könyv ára kötve nem 150, hanem 160 lej.

Az Unitárius Nők Orsz. Szöv. szövőtanfolyama. A Nők Szöv. csendesen, hiven, feltünés nélkül müködik a maga munkamezején. Az elmult téli évszakban szövőtanfolyamot rendezett Major Zsuzsika vezetése mellett. A szövőtanfolyamon 8 drb kisebb és nagyobb, de a mai kivánalmaknak megfelelő szövőszék volt beállitva, amelyen a legegyszerübb házi törülközőktől kezdve a legmüvészibb kivitelü munkákat készitették el gondos női kezek. Az egyik tanfolyam nov. 15 — jan. 31-ig, a másik pedig febr. 1 — márc. 31-ig tartott. Az elsőn 11-en, a másodikon pedig 10-en vettek részt. A tanfolyamon a munka reggeltől estig tartott s egyformán kiképzést nyertek a résztvevők az elméleti ismeretekből és gyakorlati kivitelből.

A márciusi kulturdélután. Mult számunkban közöltük Dr. Boros Györgynének a március havában a kulturdélutánon mondott bezáró beszédét. Akkor az ünnnpély lefolyását nem irhattuk le, mert a lap már ki volt szedve. Most pótlólag leközöljük az emlékezetes ünnepély lefolyását:

Elsőnek Gróf Bethlen Mária lebilincselő modorban számolt be Európa-uti élményeiről, majd G. Hihn Irén énekelt operaáriákat művészi elmélyüléssel. Diviaczky Mária hegedűjátéka gyönyörködtette a közönséget. A zongorakiséretet Ütő Mária zenetanárnő látta el, finom alkalmazkodó képességgel. Rennerné-Halász Baba énekelt nehány hangulatos dalt, nagy tetszés mellett, majd K. Molnár Irma zongorázott nagy technikai felkészültséggel. A gyönyörü művészi műsort M. Lévay Ilonka énekszáma zárta be, aki M. Rohonczy Mária zongorakisérete mellett énekelte el áriáját.

Dr. Boros Györgyné tartotta meg ezután elnöki bezáró beszédét. A műsor végeztével Báró Huszár Pálné J. Báró Bánffy Elza és Szentkirályi Ákosné emlékalbumot adtak át Dr. Boros Györgynének, amely a városunk előkelő magyar asszonyainak és közéleti tényezőinek aláirását és hálasorait tartalmazta. A művészi kiállitásu albumot Appanné Bányai Ibolya és Diviaczky Rezső festőművész illusztrálták. Az album első lapján Dóczyné-Berde Amál dedikációja olvasható, a következő lapján a püspöki palota képe, alatta pedig Siró Zsigmondné verse. A Dávid Ferenc Egylet választmánya nevében Gálfi Lőrinc teológiai tanár, az egyletnek több mint négy év-

tizeden át pénztárosa, mondott meleghangu köszönetet Dr. Boros Györgynének a kulturdélutánok megrendezéséért, mely az egylet részére a „hét sovány esztendő" alatt olyan jelentős jövedelmet hozott az egylet részére, hogy az „Unitárius Közlöny" kiadásai minden fennakadás nélkül rendezhetők voltak.

Felhivás a tanitókhoz. Az „Unitárius Közlöny" esetenként legnagyobb készséggel felkarolja ugy tanitóegyesületi, mint az oktatásüggyel kapcsolatos egyéb ténykedéseinket, miáltal lehetőséget nyujt a szülők és iskola közötti kapcsolat fejlesztésére és erősitésére ; azért kivánatos, hogy tanitó testvéreink meleg érdeklődést tanusitsanak a Közlöny iránt ugy szellemi, mint anyagi, segitő támogatásukkal.

Bármily anyagi nehézségekkel küzködünk is, a lap nagyon csekély előfizetési dija ezt lehetővé teszi ugy saját részünkről, mint egy buzgósággal más előfizetők gyüjtésével.

Azonban ez ne legyen csak óhajtás, hanem lélekből származó, teljesedésbe menő tevőleges cselekedet részünkről, mert egyházépitő, lelki munkát csak lélekből jövő cselekedettel lehet végezni.

Támogassuk és támogattassuk hát minél behatóbban a mi közügyeinket is támogató, lelki épülésünket szolgáló Közlönyünket ! Cluj, 1938. márc. 19. *Patakfalvi Zsigmond* egy. eln.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába február 24-től március 21-ig *tagsági dijat* fizettek : Dr. Gyulay Zoltán Szeged 1936—1937-re, Dr. Gyergyay Árpád Cluj 1937-re, Pataki Jánosné 1938-ra, Ajtay János 1934-re, Dr. Mikó Imre 1935—1938-ra, Özv. Pálffy Mártonné 1936—1938-ra, Özv. Pálffy Mártonné 1936—1938-ra, Dr. Kauutz Józsefné 1937—1938-ra, Keresztesi Dénes Sabed 1934—1937-re, Dr. Austerlitz Vilmos Bardejov 1938-ra, István Lajos Târgu-Mureş 1936—1937-re, Özv. Marosy Mátyásné Aiud, Özv. Gáll Mártonné Reghin, Ürmössy Jenő Cluj, Komjátszegi Géza Bihoria, Boros Mózes Jobageni 1938-ra, Özv. Ekart Andorné Tarceşti 1934—1938-ra, Ifj. Bitai Endréné, Kovács István Sânbenedic 1937-re.

Előfizetői dijat fizettek : Ilyés Józsefné Sibiu 1936—1938-ra, Keresztély Lajos Cluj 1938-ra, Vajna Lajosné, Inczeffy Lajos 1937—1938-ra, Miklósi István 1936—1937-re, Bányay Sándorné Dej 1935-re, Izsaky Antalné 1937-re, Cseh Mózes Cuzdriora 1937-re, Péterfy Lőrincné Aita-Mare, Gálffy Béla Cluj, Kecskés Jolán Buşteni, Késmárki Miklós Baraolt, Incze Jánosné Calnic, Szénássy Jánosné, Székely János Cluj 1938-ra, Németh Ernő Bucureşti 1935-re, Kozma Anna I. G. Duca 1936—37-re, Botár István Cluj 1934—38-ra.

Alapitói dijban fizettek : Szentgyörgyi Aladár Mihail Viteazul 250 lej, Dr. Ferenczy Sándor Cluj 200 lej, Dr. Csutak Mihály 175 lej, Geréb Zsigmond I. G. Duca 1000 lej, Köntés Béla Cluj 200 lej, Kováts Péter Văleni 200 lej, Ütő Béla Racoşul de jos 100 lej.

Cluj, 1938 márc. 21. *Gálfi Lőrinc*, pénztárnok.

Kedves olvasóinknak és munkatársainknak kellemes és boldog husvéti ünnepeket kivánunk.

Harmonium-szentelés az Irisz-telepi imaházban. A kis, Irisztelepi imaház ismét gazdagodott egy 8500 Lejes harmoniummal, melyet március hó 6-án a vasárnapi istentisztelet keretében ünnepélyesen, nagyszámu közönség előtt szenteltek fel és adtak át a használatnak. Ez alkalommal Ürmösi Károly esperes tartott magasröptü ünnepi beszédet. Az egyház nevében Ürmösi József püspöki titkár, a D. F. E. nevében Benczédi Pál vallástanár mondottak beszédet. Az Irisz-környéki hivek nevében Oslai Dénes vette át és köszönte meg a harmoniumot, a vasárnapi iskolások nevében Ábrahám Lajos elemi oszt. tanuló. Az ünnepi istentiszteletet Fazakas Olga és Nagy Károly hatásos szavalatai egészitették ki. Istentisztelet után az egyleti helyiségbe az Irisz-környéki nők adtak teát, melyet kedves müsor tett hangulatossá. Az imaház vezetősége ezuton is ismételten köszönetet mond mindazoknak a nemesszivü adakozóknak, kik az uj harmonium beszerzését adományaikkal segitették. Hálás köszönetünket fejezzük ki Ütő Lajos tanár urnak, hogy a harmonium dijából 450 lei Lei kedvezményt szerzett s ezáltal is megkönnyebbitette a beszerzést.

Értesités. Felkérem és felhivom az érdekelt afiait, hogy az egyházi pénztárhoz küldendő postautalványokat csak románul cimezzék pl.: *Parochia Unitariană.* Minden cimet románul kell irni. *Hadházy Sándor*, pénztárnok.

Ifj. Kovács Lajos lelkészjelöltet Kovács Lajos brașovbrassói esperes-lelkész fiát március hó 19-én avatták teológiai doktorrá Franciaországban, Strassburgban a teológiai fakultáson. Hét évet töltött külföldön. Egyet Németországban Marburgban, kettőt Angliában Oxfordban, csaknem négyet Franciaországban Strassburgban. Március végén jó egészségben érkezett haza, hogy itthoni szolgálatát az egyház keretében megkezdje. Szorgalmával és komoly munkásságával, nem különben megnyerő egyéniségével mindenütt jó hirt hagyott maga után. Hazai munkásságához sok jó reményt füzünk és sok szerencsét kivánunk.

Gyümölcsfaoltványok beszerzése. A sândulești-szindi Borsféle gazdaságban nagyobb mennyiségü Jonathán-alma, valamint kajszinbarack-oltvány (alacsony- és magastörzsü) áll előnyös áron egyházközségeink és híveink rendelkezésére. Érdeklődések és rendelések a Jószágfelügyelőséghez, vagy egyenesen a gazdasághoz (Sândulești, p. u. Turda) intézendők.

Egyházi Jószágfelügyelőség.

Kérelem. Alólirottak az Abrudi Unitárius Egyházközség nevében mély tisztelettel és szeretettel kérjük leégett templomunk javitására szánt és adható kegyes adományukat. Alázatos kérésünk elsősorban azokhoz szól, akiket személyesen is felkerestünk. A szükséges anyag legnagyobb része be van szerezve. Isten segedelméből pár nap mulva munkába kezdünk. Hálás köszönettel maradunk az Egyházközség nevében.

Abrud, 1908 március hó.

Fazakas Béla, lelkész. *Fodor Antal*, gondnok.

Találkozó. Az idéni püspöki beiktató alkalmával tartandó zsinaton, akik 1908-ban érettségiztek a cluji unitárius főgimnáziumban, harminc éves érettségi találkozót fognak tartani a nevezett főgimnáziumban s erre minden érdekeltet tisztelettel meghivunk. Kérem volt osztálytársaimat, közöljék velem lakásukat s én alkalmas időben közölni fogom az összejövetel pontos idejét. Megbizásból: *Dr. Kiss Elek*, dékán.

Házasságkötés. *Lőrinczy Géza* Bucureşti-i unitárius lelkész és *Kovács Irénke* unitárius hajadon f. é. februárius 24-én törvényes házasságuk megkötése után egyházi áldásban részesültek. Az esketö lelkész tisztét Dobai István vargyasi unitárius lelkész töltötte be. Az ifju párnak sok szerencsét és állandó boldogságot kivánunk.

Nyugtázás. A Közlöny márciusi számában megjelentetett nyugtázáshoz pótlásul mint sajnálatos tévedés folytán kimaradottakat készséggel közöljük a következőket: Vári Albert teol. tanár 1000 L., Vári Albertné urnő 1000 L. és Ambrus Mihály 200 L.-t ajándékoztak az Odorheiu-udvarhelyi unitárius kulturház javára. Illesse hálás köszönet. *Lelkészi hivatal.*

A protestáns egyházak egyesülése Franciaországban. A vallásjavitás Franciaországban még a XIII. században megjelent a Vald Péter tanitásai alapján, a XVI. században szintén föltünt, de az állandó kemény üldözések miatt nagy tért nem hódithatott. Körülbelül 600 ezerre tehető a mai francia protestánsok száma, akik több felekezetre oszlanak. Most azon fáradoznak, hogy egy egyházi szervezetben egyesüljenek s ebből a célból husvét után össze is ülnek, hogy az egységes szervezetet megalakitsák.

Az „Unitárius Közlöny" megjelenik havonta.

Szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas" könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuța 3.